

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið
Borgartúni 26
105 Reykjavík

Mál 2026-12-08-1452

Reykjavík 17. ágúst 2026

Umsögn um mál S-141/2026, drög að frumvarpi til laga um aðlögunarkerfi við landamæri vegna kolefnis (CBAM)

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið birti þann 21. júlí 2026 í samráðsgátt stjórnvalda mál S-141/2026, drög að frumvarpi til laga um aðlögunarkerfi við landamæri vegna kolefnis (CBAM). Umsagnafrestur er til 17. ágúst 2026.

Úrvinnslusjóður telur nauðsynlegt að samhliða innleiðingu framangreinds frumvarps, reglugerðar (ESB) 2023/956 og breytinga á tollalögum vegna innleiðingarinnar verði jafnframt ráðist í nauðsynlegar breytingar á viðauka XVIII við lög nr. 162/2002 um úrvinnslugjald.

Ekkert samráð hefur átt sér stað við Úrvinnslusjóð vegna innleiðingar á reglugerðinni sbr. fyrirbyggjandi frumvarpsdrög, þrátt fyrir að breytingar tollskrá og tollalögum geti haf umtalsverð áhrif á álagningu úrvinnslugjalda.

Skatturinn annast álagningu úrvinnslugjalda af gjaldskyldum vörum í innflutningi og vegna innlendrar gjaldskyldrar framleiðslu. Álagningin byggir á tollskrárnúmerum í öllum tilfellum að ökutækjum undanskildum. Þegar tollskrá er breytt er almenna reglan sú að þótt vara fái nýtt tollskrárnúmer, þá flytjast álögð gjöld (erfast) á nýja númerið og gjaldtaka helst óbreytt á vörunni án frekari aðgerða. Það á þó ekki við um vörur í viðauka XVIII við lög nr. 162/2002 um úrvinnslugjald, sem varðar reiknilíkan fyrir álagningu á umbúðir. Tollskrárbreytingar á vörum í viðaukanum valda því að úrvinnslugjöldin falla niður, nema viðaukanum sé breytt.

Meginreglan er að gjaldendur skuli gefa upp magn og tegund umbúða við tollafgreiðslu, en í reynd nota um 96% gjaldenda reiknilíkanið í viðauka XVIII sem grunn að álagningu úrvinnslugjalds. Til að tryggja úrufna gjaldtöku úrvinnslugjalds er mikilvægt að breytingar á umræddu líkani taki gildi sem næst breytingum á tollalögum. Umbúðir eru stærsti vöruflokkur Úrvinnslusjóðs og námu tekjur af úrvinnslugjaldi af umbúðum árið 2025 um 55% af heildartekjum sjóðsins.

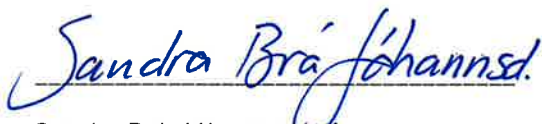
Þeir vöruliðir og tollskrárnúmer sem er til skoðunar að breyta/skipta upp við innleiðingu á reglugerð EU 2023/956 og hafa bein áhrif á reiknilíkanið í viðauka XVIII í lögum nr. 162/2002 eru samkvæmt yfirferð Úrvinnslusjóðs:

- Portland sement í vörulið 2523,
- Kalín í 28342100,
- Köfnunarefnisáburður í vörulið 3102,
- Áburður í vörulið 3105,
- Völur og duft úr hrájárni í vörulið 7205,
- Tankar úr járn eða stáli í vörulið 7310,
- Skrúfur, boltar og rær í vörulið 7318,
- Aðrar vörur úr járn og stáli í 73261900,
- Álduft og -flögur í vörulið 7603,
- Holar álstangir í 76041001
- Álmannviki í vörulið 7610 (hurðir, gluggar o.fl.),
- Álámur í vörulið 7612 og
- Naglar, boltar og skrúfur í 76101600.

Um er að ræða 60 tollskrárnúmer eða um 0,75% tollskrárnúmera í reiknilíkaninu.

Úrvinnslusjóður gerir jafnframt athugasemdir við tímasetningu birtingar í Samráðsgátt sem er afar óheppileg, þar sem málið er lagt fram á sumarleyfistíma og umsagnarfrestur einungis fjórar vikur. Sjóðnum var ekki boðin þátttaka í umsagnarferlinu.

Virðingarfyllt,

Sandra Brá Jóhannsdóttir
Framkvæmdastjóri Úrvinnslusjóðs